II, 7, 1937 LEI 5

„Cine renunţă la mormânt, renunţă la înviere. Pentrucă, condiţia învierii stă în acceptarea prealabilă, neşovăitoare, senină, a durerilor şi apăsării mormântului".

ICONAR

Directori *Liviu Rusu* *Mircea Streinul*

Redacţia şi Administraţia Cernăuţi, Piaţa Unirii 3

Apare lunar Abonamentul anual 60 lei

Condamnări şi ispăşiri

Era achitărilor entuziaste ale tineretului naţionalist, ajuns în faţa judecăţii pentru credinţa sa, a trecut. Am intrat în zodia condamnărilor. E un semn nou, vorbitor.

Ce a fost condamnată la Bucureşti, o faptă sau o credinţă? Sau a fost condamnat însuşi principiul moral după care o infamie trebue ispăşită? — Două concepţii stau faţă în faţă. Una pedepseşte infamia, întemeindu-se pe morală, alta condamnă „violenţa", bazându-se pe un cod. Cel ce comite o mârşăvie e „nevinovat" după cod. Dar atunci, oare dece are remuşcări, dece îl roade căinţa şi râvna ispăşirii îl împinge către cerşirea pedepsei? Ce resort a jucat în conştiinţa vinovatului, ca să-l facă să dorească împăcarea prin ispăşire? Dece chema pedeapsa corporală ca pe cel mai mare bine? — Pentrucă era singurul mijloc să se lepede de povara sufletească a vinei. „Am fost josnic şi mârşav, vreau să ispăşesc". Poţi refuza acest bine fratelui tău vinovat? Să nu-i dăruieşti binefacerea pedepsei aducătoare de pace sufletească?

Vinovatul a primit-o cu lacrimi şi sărutare de recunoştinţă. Se spălase de rău. Morala ispăşirii îşi arătase puterea.

Acestea s'au petrecut într'o odaie de cămin. Acolo legea morală a împărăţit şi a tămăduit.

Dar apoi au aflat despre acestea oamenii codului. Au căutat să tălmăcească şi n'au izbutit decât să răstălmăcească pe priceperea lor. „Violenţă" au strigat ei, „teroare şi anarhie" au spumegat ei cu răcori în spate, „cuţite, funii şi pistoale..." — Până azi numai jidovilor le fusese dat să răcnească „Oi-vei" şi „Gewalt!", adică „aoleu" şi „violenţă!", strigăte ancestrale, naţionale, istorice. Dar iată, prin contagiune sau prin adopţiune, groaza de violenţă devine o psihoză şi o lozincă endemică a ordinei de Stat. Este psihoza celor pentru cari supremul bine este trupul şi averea lor, încât suprema crimă este aceea care atentează la trup. Oare nu răspunde codul tocmai acestei vederi a lucrurilor, când sancţionează cu asprime delictele materiale, ignorând crima morală? Cine pedepseşte necredinţa, laşitatea, josnicia, trădarea, când ele nu prejudiciază bunuri materiale? Iar când dimpotrivă aduc avere şi măriri, care închinător al codului materialist nu le foloseşte?

„Gewalt!" a strigat în Casa Legiuitoare un dregător al ordinii publice, clevetind, ponegrind, calomniind pe cei care s'au încumetat să răstoarne lucrurile, iscodind pedeapsa fizică pentru crima morală şi asumându-şi să apere ordinea morală împotriva celei materiale. Iar tinerii anarchişti au răspuns ţintuind calomnia, asumându-şi

> **În tot ce este creaţiune sufletească, frământare şi sbucium pentru înălţare spirituală, arta are nu numai chemarea de a fi prezentă ci datoria de a închega, de a ajuta această creaţiune spirituală prin mijloacele ei de permanentizare a eforturilor şi manifestărilor trecătoare ale sufletului.**
>
> **ION I. MOŢA**

răspunderea faptului consumat şi justificând dreptul de a pedepsi infamia cu bâtul.

Şi s'a ajuns la judecată. „.. Căci nu există nici o temniţă care să poată omorî Credinţa mea", a spus unul din Cei Şapte. „Nu şase ani de puşcărie dar nici moartea nu mă va putea face să renunţ la ea" a spus altul, „Neamul şi istoria ne-au achitat" a spus un al treilea.

Ah, neputinţă sufletească a celor cari nu pricep legea ispăşirii! Nu vedeau ei, oamenii codului de azi, că ea e numai o fărâmă dintr'o Credinţă pe care nimic n'o poate clinti! Cei ce condamnă, se condamnă pe sine. Vor veni zile când vor dori mâna care pedepseşte, vor râvni despovărarea de păcat cu preţul cât mai dureros al cărnii lovite. Vor geme de căinţă în ziua când vor pricepe binefacerea pedepsei. Dar deslegarea ispăşirii nu le-o va da nimeni.

BARBU SLUŞANSCHI

Insemnări Sociologice

Revista aceasta, una din cele mai bune din câte apar azi pe pământul românesc, şi-a încheiat al doilea an de apariţie. In Cernăuţi, unde culturalitatea oficială nu prea străluceşte în valori creatoare, existenţa dârză a Insemnărilor Sociologice, răsunetul lor în ţara întreagă, capătă un sens de viaţă adevărată. Adevărul — politic, ştiinţific, artistic — e acela în virtutea căruia trebuie să-şi justifice dăinuirea cinstită orice acţiune omenească Acesta este secretul apariţiei regulate a Insemnărilor Sociologice. Personalitatea d-lui profesor Traian Brăileanu, garantează permanenţa adevărului lor legionar. Pentru ICONAR care se străduieşte să umple pe aceiaşi linie golul unei activităţi artistice, Insemnările Sociologice ale d-lui profesor Traian Brăileanu sunt un îndreptar, aşa cum au fost, acum doi ani, momentul hotărîtor pentru drumul bun pe care l-am apucat. De aceia bucuria biruinţii lor este şi a noastră. Găsim confirmarea înainte mergătoare a propriilor noastre năzuinţi. Este bine să mărturisim, la împlinirea acestor doi ani, mari pentru bogăţia de gânduri cari i-au luminat, rolul ce l-au avut Insemnările Sociologice în redeşteptarea scrisului românesc dela noi. În Bucovina lui Mihai Eminescu, a lui Ciprian Porumbescu, a marelui mitropolit Silvestru, — care nu-şi mai găseşte asemănător —, a lui Ion Grămadă, azi există un singur scris: cel creat de Insemnările Sociologice. Pe celalt, oricâtă cerneală s'ar consuma, nu-l mai citeşte nimeni.

LIVIU RUSU

Boerul

Stă în cerdac şi râde încruntat
Boerul cu vătafii lângă el.
— „Am să-i arăt rumânului mişel,
Duceţi-vă să-l aduceţi legat!"

E către prânz, din spre fetii
A licărit un fulger dintr'un nor
Inflorând porumbul din ogor
Şi deşteptând mirişiile pustii.

In arie, la steajar s'a rotit
Snop lângă snop şi's gata armăsarii,
Dar au pornit să tremure arţarii
Şi ceru 'ntreg cu nori s'a cutrupit.

Un logofăt călare dă poruncă
Să fie grâul coperit cu pae
Jur împrejur să tae nududoae
Şi caii toţi să fie duşi în luncă.

Şoptesc clăcaşii: — „ce-o mai fi, bădie,
De n'a venit nici ieri nici azi cu noi?!"
— „A fost aflat nestemnicul ciocoi
Şi nu-şi mai află locul de mânie..."

— „Lucră alaltăieri, vine poimâne..."
La curte, poarta s'a isbit de trunchi.
Sărit-a crunt boerul: — „In genunchi,
Să-ţi împănez ţăpligi sub unghii, câne!"

PREDA SAVU

Cu mine şi lumină, sub zări

...Şi voiu porni pe malul unui râu
să fiu frăţin cu unda şoptitoare,
să-mi bată faţa viscolele lumii,
să m'aromiască ploile de soare.

Când fete'n miez de noapte or să vină
să-şi scalde-arşiţa dragostei în ape,
le-oiu prinde vraja şoaptelor pe pleoape
— să frâng în braţe trupuri de lumină.

Şi m'oiu grăbi pe râu în sus s'apuc
să poposesc — vremelnic — la o moară,
s'aud prin vreme şuer de haiduc
şi liniştea cum bate toaca'n sară;

să sorb în suflet pacea tremurată
de frunzele arinilor prieteni
şi sărutarea lumii — strecurată
— (cu-aromele pădurii) — printre ceteni...

PAVEL NEDELCU

13

Te-ai ridicat uriaş, peste veac,
Privirile de fulger geto-dac,
Mâna cu porunci de buzdugan,
Peste codri, peste deal şi bărăgan,
Răzbunare pentru scrâşnet de ţăran,
Trăsnet pentru vrere de duşman,
Pentru Rumânime, aprig Căpitan.

Te-a trimis istoria: să'nţelegi,
Să ridici, să pedepseşti şi s'alegi,
Cu aspre viscoliri de furtună,
Destinul de împlinire străbună,
In ţara ce'n cântec ţi-adună,
Stejari din Cosmin de Cordună,
Pentru Dumnezeu şi Neam, verde cunună.

Şi răsar, în ropot rar de roibi, războinici,
Ca albinele din stupii roinici,
Voevozii'n bătălii destoinici.
Cântă Dacii'n ţundre şi sumane,
Nicadorii'n besne subterane,
Neamu'n răzvrătiri de uragane:
Căpitane, Căpitane, Căpitane!

V. I. POSTEUCĂ

Vignete autumnale

Prin aerul dens, de aquarium, al verii
trec peşti de aur, peşti japonezi:
frunzele pipăind spaţiul căderii
s'ascund subt algele peluzelor din livezi.

*

Fructele dorm pe muchii de clorofilă,
desvelindu-şi carnaţiile bronzate, de sirene
Din cotorul orizontului s'a rupt o filă
netedă, de lumină, balansând între arbori poiene.

*

Prin Elada pădurilor de coloane,
un ţap cu ochi de Faun, trişti,
priveşte şoldul vegetal, ritmând pur sub coroane
uşoare de tunici, fuga zeiţelor cu ochi de seară, ametişti.

*

Castanele cu ghete noi de şcolăriţe mici,
galopează mărunt prin ierburi lungi.
Cărţile noi ale anotimpului au litere de rândunici,
şi'ncep cu legende blonde despre Niebelungi.

YVONNE ROSSIGNON

Sângeriu

Duşi peste prăbuşirea consensului distins
cutreeram traseul colonialei clime
eşalonând peisagiul acelei fapte prime
— sălaş sentimental ermeticului ins.

Coşmar aleatoriu trecutul submina
perfecta încadrare în medii variate.
Incinşi de neputinţa tendoanelor uzate
svârleam nisip în rouă şi'n secerişuri da.

Când se întinse seara a mai rămas real
elanul cimentat la început de eră
Cu răscoliri târzii de dragoste şi seră
nu pătrundea în suflet specificul local.

NECULAI ROŞCA

Popasul mânilor pe brazdă

Cheea de rouă pe ogor,
Intre romaniţe şi boz.
Val foşnitor de orz
Oulcă 'ntre pagini dor.

Zorii cu omete aurii,
Bat în apele de atlaz
Sufletul nalbă a rămas
Intre bulgări uzi şi stihii.

TEOFIL LIANU

SOARTA

Cioban de turme multe şi nins de constelaţii
S'a dus pe vârf de munte să vadă soarta mea,
Să urmărească'n taină Balanţa, Scorpionul,
Planetele tăcute şi fiecare stea.

Numai ciobanii singuri ştiu să citească'n zodii.
Ei stau proptiţi şi-ascultă şoptitul printre foi.
Copii, pot înţelege dela opt ani tot rostul.
Ei de o şchioapă cântă cu fluerul spre oi.

Pleca în ţara rece, pe vârfuri friguroase.
Şi-a aruncat pe umeri cojocu'ntors pe dos,
A mai chemat dulăul să vie după sine
A mai luat şi bâta de corn greu şi noduros.

S'a dus să stea acolo posomorâtă stâncă
Intre pământ şi creştet pe piscurile sure
Pe umărul lui — stângul! — să se sprijine cerul
Şi numai el cu vremea, cioban să se măsure!

Să ţâe el pe umeri catranul din planete
Şi drumul lung de veacuri al Robilor sub care
Stihiile spuzite au isvorît deodată
Ca apele rotite ţâşnind dintr'o vâltoare.

Eu am rămas zănatec pe câmp în nepătrunsa
Putere oarbă, mută, înfricoşat'a nopţii,
S'ascult rotitu'n cercuri al stelelor de aur
Şi să pândesc într'una pe brânci spre echinocţii

Am fost rămas aicea s'adun la buruene
Să chiţăi sub opincă hărciogii şi chiţcanii,
S'arunc în apa verde cârligul către broaşte
Şi să răstorn amarnic cu-o scoică bolovanii.

Ţiganca dela colţul dărăpănat al căşii
A răsturnat mălaiul cu blid cu tot în geac
A coperit o clipă cu şorţul roş ghiocul
Şi mi-a făcut cu mâna semn lung şi'ncet să tac.

Tot timpul de vrăjeală a îngânat cuvinte
Din care eu păgânul n'am înţeles nimic,
De par'că ne-norocu-mi ar fi durut-o groaznic
Nu a'ndrăsnit privirea să şi-o ridice pic.

I-am frânt din vatra, caldă o azimă în două,
I-am pregătit o moare de usturoi tocat
Şi am rugat-o'ntr'una să îşi înşele foamea,
De ar fi fost otravă şi tot ar fi gustat!

ŞTEFAN T. OPRESCU

Intâlnire în amurg

Ascultaţi! păstorii stelelor
doinesc schimbările de ceasuri
şi'n melodii de trişcă pe neguri vin
din zările de verde carpatin
voevodale umbre la popasuri.

ŞTEFAN BUCEVSCHI

Sfântul Gheorghe [1])

La trei punţi
Pe sub care curg trei ape,
Intr'un sat din munţi
— Sub cer abia încape —
Fete cu flori în păr aşteaptă
Să le cuprindă mijlocul Sfântul Gheorghe,
Focul înspăimântat al ochilor să le descânte
Şi visul să le fure din munte.
Ochii fetelor aţipiţi de dor
Priveau în cele trei ape dacă mai vine
Sfântul Gheorghe prin satul lor.
Nemaiudată de plâns
Crapă faţa lemnului
Icoanelor, cu brâie de sânge, de prin stâne.

*

Aurul geruind al primăverii din ceruri,
Se trezi fecioara din a doua moarte,
Scoarţa copacului i-a văzut învierea,
Arbuştilor sângelui ei ziua se împarte.

Sfântul Gheorghe nu fu mai tânăr.
Mai tânăr
In cămaşa de fir a soarelui
Cu râuri ţărăneşti luminând ca fulgerul pe umăr.

*

Palida lepădare de tine,
Nori luminoşi sfâşiaţi prin arborii atât de mari din grădini,
In ceruri e atât de bine,
Nici durere, nici întristare, nici suspin.

Dealul pe unde
In 1916, un atac la baionetă începuse,
Inscripţiile oaselor blânde,
Patria care nu mai vorbeşte, a vieţilor răpuse.
Oastea îngerilor cu Domnul Ei, Lor nu li se ascunde...

CIRIL VÂRNAV

[1]) Fragmente dintr'un ciclu liric „Sfântul Gheorghe".

Traversare

Case ancorate în golfuri de cer,
Şi-au strâns aripile albe, de nave,
Destine toropite de noaptea tropicelor carnale,
aşteaptă ultimul debarcader.

Departe ard junglele oraşelor nocturne.
Famelic, pasul vagabonzilor;
şi turma gonită de frica de-a fi.
Odihna cenuşii de desgust în urne.

Dimineaţa, în madrepori de arbori, sângeră aurore
pacifice, în insule de parcuri, albastre,
în care naufragiaţii se trezesc
singuri, pe bănci de vise şi prore.

YVONNE ROSSIGNON

In căutarea sufletului etnic

Intre specie şi individ

Sunt specii de animale şi plante care trăind în neprielnice condiţiuni de vieaţă şi prigonite fiind de prea mulţi paraziţi şi de alţi duşmani, degenerează şi sunt pe cale de a dispărea cu totul. S'a înregistrat până acuma un număr destul de mare de asemenea dispariţii. Iată însă că în vremurile mai nouă se iau felurite măsuri care să ferească de moarte asemenea specii, devenite rare. Astfel, uneori, pe alocurea, se înfiinţează până şi parcuri naţionale, regiuni în care acele specii să fie apărate cu deosebită grijă de paraziţi şi de ceilalţi duşmani ai lor, şi să fie aşezate în cele mai prielnice condiţiuni de vieaţă. Să reţinem însă faptul că nu ocrotirea câtorva exemplare individuale înzestrate cu cine ştie ce calităţi deosebite interesează aici, ci specia însăşi. *Adică păstrarea speciei este aici scopul urmărit de naturalişti, iar exemplarele individuale sunt îngrijite şi ocrotite numai pentrucă şi numai în măsura în care ele păstrează şi exprimă însuşirile fundamentale şi constitutive ale speciei lor.*

E de sine înţeles că ocrotirea şi îngrijirea unor asemenea specii nu se poate face decât prin combaterea cu mijloace cât mai tari şi eficace a paraziţilor şi a celorlalţi duşmani ai lor. Cei ce având în grija lor ocrotirea unor asemenea specii, s'ar încumeta să acorde aceleaşi drepturi de vieaţă tuturor paraziţilor şi celorlalţi duşmani ai speciilor respective, ar da dovada unei totale neînţelegeri a funcţiunii încredinţate lor şi, oricine ar fi ei, ar fi constrânşi să părăsească imediat această funcţiune. Asemenea indivizi pun în primejdie existenţa însăşi a speciilor acelora; ei nu pot fi consideraţi decât ca incapabili, idioţi sau nebuni.

Această grijă pe care o au unii oameni de ştiinţă pentru ocrotirea şi ferirea de peire a speciilor de plante şi animale primejduite în existenţa lor, a găsit aproape totdeauna şi pretutindeni cea mai largă înţelegere, ca totul ce e potrivit cu interesele ştiinţei şi cu progresul civilizaţiei.

Iată însă că pe lângă atâtea specii de plante şi animale, mai trăesc pe acest pământ, din fericire sau, poate, din nefericire, şi specii de oameni. Sunt popoarele. Unele dintre acestea au ajuns la o foarte înaintată fază de desvoltare şi se găsesc în plină prosperitate economică şi culturală, altele însă, aşezate în neprielnice condiţiuni de vieaţă sau roase fiind mereu de paraziţi şi de alţi duşmani, s'au oprit în desvoltarea lor la o fază adolescentă şi sunt ameninţate să intre într'o perioadă de degenerare biologică sau chiar să dispară cu totul, cum s'a întâmplat cu atâtea popoare în trecutul omenirii.

Orice om cu mintea aşezată la locul ei, cunoscând stavilele care stau în calea desvoltării fireşti a neamului său sau primejdiile care ameninţă fiinţa neamului în însăşi existenţa sa, nu poate să ia decât o singură atitudine logică în această chestiune: să dorească şi să se bucure de toate măsurile care se iau sau ar voi unii să le ia pentru înlăturarea tuturor paraziţilor şi duşmanilor, deci a celor de altă specie, de alt neam, care sug hoteşte vlaga neamului său şi tind să-l aducă la acea fază de inaniţie în care orice subjugare şi exploatare a lui e posibilă. Şi aici e valabil aceea ce am stabilit mai sus. Anume că şi aici ocrotirea priveşte, în primul rând, poporul însuşi ca specie distinctă şi nu indivizii. *Adică păstrarea şi ocrotirea poporului ca specie, ca unitate distinctă, trebue să fie aici scopul urmărit de oamenii politici şi cei de ştiinţă, iar indivizii, elementele componente ale acestei unităţi specifice, se bucură de o ocrotire numai pentrucă şi numai întrucât păstrează şi exprimă, în atitudinile şi în activitatea lor, însuşirile esenţiale şi constitutive ale neamului lor.* E vorba aici de un *primat al speciei* faţă de exemplarele individuale, al poporului faţă de individ. Acest primat al speciei, al poporului, e pe deplin justificat, căci se întemeiază pe adevărul, atestat de ştiinţă, că *indivizii nu pot fi apăraţi de deformare, de degenerare, decât în măsura în care ei izbutesc să-şi păstreze caracterele permanente ale speciei, ale neamului lor.* Aşa se şi explică grija deosebită care o dau oamenii de ştiinţă acestor caractere distincte ale speciilor, căutând să le cultive şi să le ferească de degenerare. Iar când totuşi aceste caractere specifice încep să slăbească şi să dispară atunci întreaga specie, neamul întreg, e pornit pe calea dispariţiei.

Este iarăşi de sine înţeles că ocrotirea popoarelor slăbite în fiinţa lor etnică sau oprite în evoluţia lor de diferite cauze, nu se poate face decât, în primul rând, prin înlăturarea tuturor paraziţilor şi duşmanilor lor. Iar cei care fiind sau mai ales socotindu-se a fi reprezentanţi de seamă ai unui asemenea popor, şi deci însărcinaţi vremelnic cu ocrotirea şi aşezarea lui în cele mai prielnice condiţiuni de vieaţă, ar înţelege să-şi îndeplinească această atât de însemnată funcţiune, acordând drepturi egale la vieaţă, pe teritoriul acelui popor, tuturor paraziţilor şi duşmanilor neamului, asemenea exemplare de indivizi, oricine ar fi ei şi oricărui regim politic ar aparţine, ar arăta o înspăimântătoare neînţelegere a acestei probleme şi funcţiuni. Ei trebue constrânşi să părăsească imediat această funcţiune capitală, pentrucă pun în primejdie vieaţa unui neam întreg. Asemenea indivizi nu pot fi decât corupţi, idioţi sau nebuni. Oricum ar fi, ei sunt mai primejdioşi chiar decât paraziţii şi duşmanii neamului, pentrucă însărcinaţi fiind cu o funcţiune de care depinde desvoltarea şi existenţa însăşi a neamului, ei n'o îndeplinesc, ci o tradează.

Vremurile de azi ne prezintă însă atâtea ciudăţenii şi contradicţii, de-ţi vine uneori a crede că omenirea a şi intrat într'o fază de declin, de degenerare. Astfel, oameni care se emoţionează şi sunt cuprinşi de o mare îngrijorare când află că o oarecare specie de animale sau plante e pe cale de a dispărea, rămân indiferenţi dacă un popor întreg se găseşte într'o asemenea stare primejdioasă; oameni care iau sau măcar aprobă până şi cele mai energice măsuri în vederea ocrotirii unei asemenea specii de plante sau animale, se ridică împotriva măsurilor tot de ocrotire care se iau sau numai se preconizează în favoarea unui popor mâncat până'n măduvă de paraziţi de tot felul şi cotropit de străini.

Când e vorba de ocrotirea unor plante sau animale, atenţia acelor persoane se îndreaptă, în primul rând sau numai, asupra speciei — şi aici sunt în acord cu „interesele ştiinţei" şi cu „progresul civilizaţiei" — când e vorba însă de oameni, atenţia lor nu se mai îndreaptă asupra popoarelor, ci, în primul rând sau numai, asupra indivizilor. Nu ocrotirea unui popor primejduit în existenţa sa ca unitate distinctă, îi interesează, ci numai indivizii ca atare, adică indivizii desbrăcaţi de tot ce au etnic în ei, indivizii — oameni. Aici însă sunt, cum vom vedea, în deacord vădit cu „interesele „ştiinţei" şi cu „progresul civilizaţiei".

O atât de pronunţată simpatie pentru speciile de animale şi plante, alăturea de o evidentă indiferenţă sau chiar antipatie faţă de speciile de oameni care sunt popoarele, nu poate să nu surprindă pe orice om de bun simţ, cu cuget curat şi cu mintea aşezată unde se cuvine.

Ce explicaţie i s'ar putea găsi acestei duplicităţi în atitudinea unor oameni faţă de diversele specii de vieţuitoare ale acestei lumi?

Cel deprins să descurce cărările întortochiate, rătăcirile şi boalele sufletului omenesc, va putea să citească în cugetul unor asemenea oameni toate falsificările şi deformările care ni le-au adus principiile democraţiei.

Intr'adevăr, democrația, printre alte plăsmuiri artificiale, l-a mai inventat și pe omul în sine, omul fără coloare, desbrăcat de orice tradiție etnică, de orice legătură cu Dumnezeu. Pentru ea omenirea e o sumă de asemenea oameni; popoarele sunt niște structuri sociale care mai de grabă împiedică decât promovează cultura și civilizația, de aceea importanța și rolul lor trebue redus tot mai mult pentru a se da întâetate însușirilor specifice ale tuturor oamenilor și a crea astfel o cultură cu caracter internațional. Așa se explică și faptul că democrația nu-și îndreaptă lupta ei, în primul rând, pentru drepturile la viață a popoarelor, pentru destinul cărora nu are nici o înțelegere, ci ea luptă, în primul rând și mai ales pentru drepturile omului. Nici măcar atunci când a sprijinit vremelnic eliberarea popoarelor de sub jug străin, ea n'a urmărit niciodată această eliberare ca scop, ci numai ca mijloc de eliberare a individului. Nu destinul popoarelor, ca unități distincte, o interesa, ci destinul omului, iar drepturile popoarelor o preocupau numai în măsura în care prin ele individul-om își dobândea drepturile sale. Toată atenția și năzuința ei deci au fost și rămân îndreptate numai asupra individului-om și a drepturilor sale. A cărui om? A oricăruia, oriunde s'ar afla el, purtătorul oricărei eredități biologice și sufletești ar fi, orice tendinți ar avea, oricine ar fi; omul, atât. Ce fel de drepturi? Toate drepturile; dreptul de a se bucura de toate libertățile posibile și imposibile, inclusiv libertatea de a exploata slăbiciunile celui vicios, naivitatea celor incolți, prostia celor mărginiți, mizeria celor bolnavi și săraci. Aceștia au și ei libertatea și dreptul de a se apăra de exploatarea celor mai inteligenți sau mai bogați decât ei, dacă pot.. Așadară, libertățile și pentru toți.

E de sine înțeles că cel ce și-a însușit un asemenea principiu, nu mai e în stare să înțeleagă ce e un parazit sau un dușman, când e vorba de oameni, căci pentru el nici nu există paraziți și dușmani, toți oamenii fiind vrednici de egală ocrotire; tot așa e explicabil că nu are nici o înțelegere pentru sufletului etnic și pentru tot ce e manifestare și creațiune a acestui suflet.

Din perspectiva acestui principiu fundamental, pe care democrații îl socot dogmă, putem înțelege și toate celelalte deformări care se țin lanț. Astfel înțelegem de ce pentru democrați cultura trebue să tindă a deveni cât mai internațională, pe când ea de fapt nici nu poate fi decât strict și specific etnică; înțelegem de ce *sistemul politic* de guvernare trebue să fie unul și același peste tot pământul, deci internațional, pe când noi știm că nu oricărui popor, în orice fază de evoluție s'ar afla, i se potrivește acelaș sistem tip de guvernare; înțelegem în sfârșit de ce și *arta* trebue să fie tot internațională, ea trebuind să exprime simțirea generală a omenirii, pe când e evident că ea nu poate să exprime decât sensibilitatea și concepția despre lume și viață a sufletului etnic.

Această poziție de bază a democrației e fără nici o legătură cu realitatea și în evidentă contrazicere cu știința. Știut este doar că orice sistem de cunoștinți, orice teorie, ca să fie viabilă și fecundă, trebue să pornească dela realități, dela fapte și oricât s'ar îndepărta ea în lumea abstracțiunilor, să se poată întoarce iar la fapte, la realități.

Realitatea aici e omul concret, deci omul colorat, legat prin limbă și tradiție de trecutul neamului său, prin religie de Dumnezeu, omul purtătorul unei eredități biologice, sufletești și sociale, omul înzestrat cu caracterele specifice ale neamul său, *omul etnic*. Democrația însă pornește, în plăsmuirile și teoriile ei, dela *omul în sine*, omul desbrăcat de toate atributele care-l fac ființă concretă ea pornește dela noțiunea de om, deci dela o noțiune foarte abstractă și nu dela o realitate, dela un fapt. Astfel, viciul democrației este fundamental; punctul ei de plecare este o himeră, pentrucă nu există ca realitate concretă omul în sine, ci numai omul etnic; construcția ei ideologică e artificială și neștiințifică, pentrucă nu pornește dela realități și nici nu se poate întoarce la ele.

CLAUDIU USATIUC

Biblia mironiană

Purtând șubredele peceți ale vremii — superficialul și efemerul, — a pornit pela vetrele creștinilor, biblia Mironiană răsărită proaspăt din teascurile Babilonului românesc. Luând-o și răsfoind-o o închizi fără să vrei, cu amara întrebare: oare din Babilon putea ieși ceva bun?

Nu intenționăm o critică de „specialist", ci inserăm numai câteva constatări de „nespecialist", constatările unui om, care a salutat cu bucurie apariția ediției mironiene, fără a ști desigur ce desiluzie îl așteaptă de va încerca s'o citească spre a culege din ea înțelepciune.

Tipărirea „Sfintei Scripturi" a marcat în istoria noastră și-a tuturor popoarelor, momente mari culturale, epoci de vrednicie și de înflorire, dar „arătarea biblică" din zilele noastre, face excepție dureroasă. — Această carte preavrednică, a fost tălmăcită și tipărită în românește pentru prima dată, de oameni nevrednici. Intr'adevăr cetind-o ea-ți vorbește mai vârtos de nevrednicia celor ce-au tradus-o și ne au dat-o, decât de vrednicia dumnezeieștilor ei învățături. Laici și mai profani cum suntem, ne revoltă minciunile din predoslovie și nereușita traducere a unor părți din pretinsa „versio nova". Versio nova" e mai mult o versiune sau o diversiune mai degrabă, creată în jurul unei traducere care s'a proiectat, dar care nu s'a făcut, iar cei ce pretind că au tradus-o așa cum zic d-lor, spun un neadevăr sau cum îi mai zice românește, o minciună. Că vor fi văzut textul ebraic, se poate, însă dacă i-am pune la jurământ că l-au cetit, tradus și comparat cu alte traduceri în scopul de a ne da o traducere de pe textul original, cred că niciunul din traducători n'ar putea presta un jurământ de felul acesta. — Sunt multe frumuseți de stil în această traducere, dar unele locuri sunt traduse de-așa fel, că te îndoiești de inspirația lor.

Luminați părinți traducători, minciuna e păcat mare în gura fețelor voastre bisericești, iar faptul că ați făcut din traducere o simplă învârteală eclesiastică și v'ați grăbit să dați o traducere ieftină pe bani scumpi din pungile credincioșilor pe cari i-ați amăgit, cu apă în loc de vin, o să fie pricină pentru darea voastră pe mâinile lui Satan Batjocurirea Scripturii de oameni cari știu carte și chiar sunt specialiști, e mai mare păcat decât dacă ar fi lucrul unor „proști" și nespecialiști, deci luați aminte, că dacă nu vă turbură nimeni bărbile acum, vi le va rade judecătorul în ziua de apoi, cu briciu tocmit dincolo de râul păcatelor voastre. D'apoi cum se poate cărturari prea științori de carte, să nu știți că nu toate cărțile vechiului Testament sunt de egală valoare? De ce nu le-ați deosebit?

Așa cum se prezintă versiunea sau diversiunea cea nouă a Scripturii, definește precis o epocă de decadență cu toate păcatele ei, pe cari nu le mai înșir, căci le descifrezi fără nici o greutate din paginile diversiunii celei mai noui.

Mare păcat că numele primului nostru patriarh se leagă de o monumentală pacoste ca aceasta, dar e și mai mare păcat, că biblia mironiană ca cea din urmă, e și cea mai slabă. — Mai bine se reedita — fără pretenții — una din vechile noastre traduceri, mai ales acum, când într'o stare de nervoasă căutare a unui echilibru,

ne'ntoarcem cu gândul înapoi peste veacuri, ca să desluşim punctele de reper ale zilei româneşti de mâine.

In ce priveşte Noul Testament, e destul să amintim, că din nepricepere nu s'a omis „Comma Ioanneum" deşi unul din traducători a fost elev al părintelui profesor Gheorghiu dela Cernăuţi, ba chiar a scris despre opera în care profesorul său arată în mod irefutabil neautenticitatea locului dela Ioan. I, 5, 7.

Aceiaş „diversio nova" vreau s'o mai tipărească şi Fundaţiile Regale. Socotim că aceasta ar fi o şi mai mare prostie Căci „errare humanum" dar o repetare sau perseverare în greşeală, ar fi în cazul de faţă „stupidum". — De aici încolo au cuvântul specialiştii

LIVIU STAN

C R O N I C I

CULTURALE

■ „Universitatea liberă" a Societăţii pentru cultură. Celui de al 8-lea ciclu de conferinţe publice, organizat de Societatea pentru cultură, îi revin merite superioare precedentelor. Mai întâi, prin ele cernăuţenii au avut totuşi o Universitate — şi poate cea adevărată, — după ce Universitatea carolină a fost trimisă la plimbare cu profesori cu studenţi cu tot. In Palatul Naţional a fost şi o Universitate în adevăr liberă, pentrucă în instituţia de lângă parcul Schiller vor putea intra de-acum numai cei ce vor semna „pe cuvânt de onoare" şi vor crede ceeace le va impune guvernul liberal sau cel mult ceea ce le-a spus d-l Mihalache celor 100 de universitari ai săi. La Societatea pentru cultură s'au formulat directive şi s'au analizat probleme din domeniul general al culturii sau din acel al culturii româneşti. In special sunt de subliniat conferinţele d-lui Prof. univ. Gr. Nandriş, preşed. Societ. pentru cultura, care a vorbit despre „Puşchin şi Basarabia" şi despre „Valoarea istorică a datelor lingvistice". D-l Prof. univ. R. Cândea a contribuit cu o conferinţă de mare actualitate: „Spania naţională în lupta pentru existenţă". Dar Sala comemorativă din Palatul Naţional a fost anul acesta cadrul de manifestare ideologică a tinerei generaţii de intelectuali. Parte din aceste conferinţe se situiază în cadrul celor arătate mai sus (Tr. Chelariu: „David Hume", — D. Vitencu: „Despre snobi şi snobism", — P. Iroaie: „Melopeea populară istro-română", — I. Negură: „In Letonia", — O. Ştefanovici: „Cei fără Dumnezeu"). In special, însă, conferenţiarii tineri au fost mărturisitorii credinţei generaţiei noastre. Este fără îndoială caracteristica acestui ciclu de conferinţe şi aceasta voim să subliniem aici. Simpla enunţare a problemelor expuse: „Conflictul între generaţii" (Cl. Usatiuc), — „Materialism şi spiritualism în politică" (B. Sluşanschi), „Constitue primitivismul un element de conservare socială?" (I Ţurcan), — „Generaţia unirii şi tineretul" (G. Macrin), — indică planul de pe care auditoriul s'a împărtăşit din spiritualitatea generaţiei dela 1922. D-l Prof. univ. Traian Brăileanu, în conferinţa d sale „Dictatura naţională şi libertatea individuală", a venit să spună cuvântul ultim şi definitiv, cu autoritatea omului de ştiinţă, asupra comandamentelor destinului românesc. — Societatea pentru cultură s'a dovedit din nou factor viu şi neînvechit în slujba neamului.

■ Giotto, vestitorul renaşterii italiene, a fost comemorat şi pe pământul Daciei. O frumoasă expunere a tânărului profesor Dr. Antonio Fanucci, istoric reputat al artei, folclorist şi scriitor, a înfăţişat la Cluj, la Cernăuţi şi la Bucureşti creaţia discipolului lui Cimabue şi locul lui în evoluţia picturii italiene. Proiecţiunea pe ecran a celei mai însemnate părţi din opera fiului Toscanei — Frescele din Assisi, de la Santa Croce din Florenţa, St. Antonio din Padova, acel minunat „Campanile di Giotto" din Florenţa — ne-a reamintit încă odată şi în mod cuprinzător geniul lui Giotto, din a cărui paletă se revarsă viaţa omenească în mişcarea ei plină, dar stăpânită de liniştea calmă a spiritului, de unde omul se ridică bun spre Dumnezeu.

DIVERSE

■ De prin Arboroasa. Dl. John Walter, directorul unui mare cotidian britanic, vizitând România, a găsit cu cale să cunoască şi partea noastră de ţară, căreia poetul i-a spus „diamant din stema lui Ştefan". Descălecând în metropola de pe malul Prutului, cel de al 6-lea descendent al dinastiei Walter-ilor dela „The Times", a fost primit de Societatea anglo-română din Cernăuţi (aţi mai auzit de ea?), care i-a întocmit şi programul. N'am văzut pe „englejii" acestei societăţi, dar ştim că partea „românească" a ei a fost reprezentată prin d-nii Weinstein, Niederhoffer, Held, Roll, Kassner ş. a. m. d., toţi „doctori", „directori" etc. şi în orice caz români get-beget. Ciceronii s'au gândit că ilustrul oaspe trebue să aibă idee şi de ceva sat românesc şi l-au dus la... Jucica veche. Avem deci toate motivele să fim liniştiţi, că oaspetele nostru ne-a părăsit convins că tot ce a văzut şi cunoscut în Bucovina este autentic românesc!.. Dar, la urma urmei, oare la ceremonia „oficială" de Anul Nou în Catedrala Bucovinei, nu trebue să se dea românu în fund de tot?, căci locul din faţa altarului îi este rezervat lui Menczer, domnu prezident, mă rog, al comunităţii... — Nu sunt jidanii eroii de pe câmpul de luptă ai plaiurilor dornene? (S'a ridicat şi la Vatra-Dornei un monument pentru cei căzuţi în războiul mondial „pentru întregirea neamului şi mărirea Sfintei noastre Biserici", adecă pentru: Pistiner, Mehlferber şi ceilalţi scrişi fiecare după numele său chiar pe monument). — Nu a interzis, mai dăunăzi, la Câmpulungul Moldovenesc o profesoară jidaucă unei eleve să poarte crucea la gât?. — Pe la mijlocul lui Martie s'a judecat la Suceava procesul unui grup de eleve, toate dar absolut toate fiice ale Israelului, cari în plin liceu au cântat „Internaţionala", scandalizând toată românimea de bine. Tribunalul le-a achitat (erau dosră minore). O singură inculpată, — probabil conducătoarea corului „proletarelor" din cetatea voevodală — a fost pusă sub supravegherea... cucoanei unui deputat şi încă guvernamental! Nu râde, romane, blastămă-ţi zilele ce le-ai ajuns. Pentrucă ordinea socială şi liniştea publică o periclitează trăsnitul acela de învăţător ce-i zice Enache, care cântă, cu legionarii lui, „Ştefan Vodă al Moldovei" şi pentru care capătă 1 lună închisoare (iar dacă scapă de aceasta la apel, îl destitue din slujbă ministrul educaţiei „naţionale". O periclitează mai ales zece cerberi de studenţi, cari au răspuns cum au putut la nişte cuvinte scrise cum nici cel mai orîcios duşman al acestui neam nu le-a spus aşa mârşave pentru ceeace este mai sublim şi mai de preţ în acest tineret: credinţa şi spiritul de jertfă. Orice scribuleţ „antifascist" poate induce în eroare cum vrea opinia publică şi are dreptul să profaneze tot ce are sfânt naţiunea aceasta. Nici ţara „oficială", nici cenzura mai ales, n'au nimic de spus. Revolta ta, student legionar, în schimb, este pericol de Stat. Pentru ea se deranjează şi consiliul de război, este deranjat şi art. 315 din codul penal (destinat bandelor de comitagii bulgari), numai ca tu să intri pentru 3 ani în celulă. Degeaba căutaţi juridiceşte legătura dintre mângâierile contondente de pe fundamentul lui Parascan, consiliul de războiu şi art. 315 c. p. Nu ştiţi că sub guvernul „naţional" şi „liberal" al d-lui Guţă posibil este şi imposibilul?

■ Un prieten din Letonia îmi scrie că a fost condamnat la 1 an şi jumătate închisoare pentru faptul că a făcut parte din organizaţia naţionalistă „Perkoncrusts", „care ca şi o organizaţie similară din România şi era duşmănită de moarte de politicieni, francmasoni şi jidani" Organizaţia a fost disolvată de guvern, iar împotriva tinerimii naţionaliste letone regimul Ulmanis a luat cele mai severe măsuri. Prietenul meu, licenţiat în drept, nu poate profesa nici avocatura. Deci, pe ţărmurile Balticei, ca şi în democraţia lui Leon Blum — unde doctrinarul naţionalist dela Martigues, Charles Maurras, ispăşeşte 11 luni de închisoare, — ca şi la gurile Dunării, naţionalismul este primejdie de Stat!

ION NEGURĂ.

■ Mulţi, foarte mulţi chiar, cred că educaţia se face prin cataloage inspecţii şi din când în când banchete mai mult sau mai puţin fastuoase, iar Istoria Neamului o confundă respectuoşi, cu toată gama de apucături a domnului inspector. ■ Atenţiune! Feriţi-vă de creştini cu neveste jidauce cu profesiuni „naţionale" şi titluri primite de la Stat, şi mai ales dela guvern! ■ Regionalismul bucovinean începe din casele „patrioţilor" dinainte de 1918, care nu şi-au dat seama de ritmul respiraţiei noastre — şi sfârşeşte tot ocolo. ■ Un ultim argument politicianist; „Şi noi suntem naţionalişti; dar, nu procedăm ca voi. Mai domol şi mai cu alte fapte. Românul e fire ospitalieră; cu o masă, cu o cinste, cu o vorbă bună, se fac lucruri mari. Nu cu marşuri, cântece, „drepţi", desordini, ameninţări cu desfiinţarea partidelor, etc., se pune ţara la cale. Speriaţi lumea". ■ Şi un alt argument politicianist: „Tineretul la carte. Are cine face politică". Aceştia nu sunt de iertat. Cum pot, deşteptii ce sunt ei, să confunde naţionalismul cu politicianismul? Cum pot să confunde apa curată de fântână cu noroiul din şanţ? ■ Totul e să ştii a-ţi alege oamenii. Căci a-ţi alege oamenii şi a fi ales de oameni, nu e tot una. Arta e să ştii a alege. ■ Ar trebui studiată psihologia trădătorului ordinar. Ar fi un studiu interesant în care s'ar oglindi mulţi „amici". ■ La noi este un răsboi de ani de zile: între România şi partidele politice. Trebuie să învingă România căci cu ea este tinereţea şi Dumnezeu. ■ Tineretul nostru de astăzi are marele noroc de-a nu cădea (ca cel de ieri) în fiece zi în ghiarele slăninoşilor politici. Acest bronzat tineret Daco-Roman, îşi are crezul: Crezul în OMUL NOU, crezul înălţător de Neam, crezul marei învieri. ■ Marea laşitate e acea a guvernamentalului („musca mai mare"), care n'are curajul să-ţi spună nimic în faţă şi are calitatea de a fi lichea. ■ Apropo de lichele. Licheaua politică e un peşte ce-ţi alunecă totdeauna din mână, dar se prinde la urmă în undiţa ultimului pescar. Ar trebui să se închidă odată ogoarele şi pădurile. Prea înverzesc în fiecare an sfidător de tot. Nu poţi ieşi din casă. Apoi arborii, arborii mulţi ce răsar clandestin peste tot în ţara aceasta provocând lumea grasă şi tihnită la ciudată nelinişte. Şi arborii trebuie încătuşaţi şi aruncaţi în temniţe. Apoi şi toate uneltele agricole, de covălie, de dulgherie, etc.) ar trebui confiscate. Sunt corpuri delicte ce nu se permit în casa Românului. Căci Românii se obrăznicesc; vreau să fie ei mai mari în România. ■ Salut holdele verzi ce se leagă în soare pe dealurile cosminene: Trăiască Legiunea şi căpitanul!

T. LIANU.

LITERARE

■ Pagina literară a Bunei Vestiri e o mare bucurie pentru sufletul românesc. Şi nu se putea să poarte altă etichetă decât „Cuiburi de lumină". Etichetă frumoasă ca un chenar de Biblie strămoşească. Camaradul Valeriu Cârdu, care-o îngrijeşte, nu se poate să nu simtă, la fel, o mare bucurie. Aceea de-a şti că scrie frumos, legionăreşte, drept. Pătrunde acolo şi cuvânt cald despre truda iconară. Nu de asta scrim aşa. E inutil să lauzi lumina. Nu? Ceeace ce ne place e că i-se dă provinciei ce-i al ei. Pentrucă şi din provincie vine. năvalnic, uraganul de prospeţiune sufletească şi rumânească ■ Iată-ne aşadar, ajunşi acolo unde trebuie să ajungem. Mircea Streinul împlineşte aprobări şi elogii unanime. A crescut din sevă bucovineană cât un stejar de Cosmin. Unde-s, „poponeţii lovineşti" şi Baltasarii, să-l vadă! Nu pot însă, să nu mi aduc aminte de ce spunea d-l prof. Ion Zelea Codreanu, vorbind despre scrisul legionar: „Pare că-i o minune. Sub cerul credinţei legionare, se scrie frumos, inspirat româneşte. In afară de Legiune nu mai există adevărată vână de ispiraţie. In afară de legionarism speranţele de altă dată, au murit, au dispărut". Şi Mircea Streinul, se bucură, cred, imens de această constatare. Nu pe toţi îi învredniceşte Dumnezeu să vadă lumina adevărată.

VASILE I. POSTEUCĂ

■ Făcând bilanţul celor ce-au atacat ICONAR-ul, vedem că numărul lor e destul de mare. Curios, însă, cum toţi câţi ne-au bârfit, calomniat şi înjurat, s'au scufundat în apele binefăcătoare ale uitării. Nu ne-au atacat decât mediocrităţile, genii refulate, descinse direct din colecţiile monstruozităţilor patologice, poeţi jegoşi, cu lavaliere slinoase, inculţi, cari confundă poezia tradiţionalistă cu of-urile şi ah-urile, măgari literari de triste aventuri spirituale, rataţi în proză anevoioasă, pastişori neruşinaţi şi jidani fără decenţă. Cine-şi mai aduce aminte, depildă, de un oarecare G. D. Râncă dela Dorohoiu, care, necinstil şi laş, ne înjura pe toate căile. Ce contează un obscur A. P. Samson, Samarineanu dela „Familia" (for jidovesc), Robot, Vlaicu Bârna, I. A. Manolescu şi alţi, pe cari nimeni nu-i va scoate din anonimat? Dar rostul căţeilor e să latre ... Lumea ar fi plicticoasă fără corul lor de schelălăieli mizere.

MIRCEA STREINUL

PLASTICE

■ Ultima expoziţie la Cernăuţi e a pictorului V. Ştefan. Prezintă lucrări de reală valoare cari denotă mult sens pentru teme de culoare. Este singurul lucru ce l preocupă — deocamdată. Dar să creezi atât de mult şi de variat cât a creat băiatul acesta, care încă nu a împlinit treizeci de primăveri, înseamnă să ai talent mare. Aşteptăm revoluţia lui personală faţă de serioasa lui bază de plecare.

MUZICALE

■ Revista Predania se ocupă de problema muzicii bisericeşti din România. Părintele I. D. Petrescu este singurul nostru specialist pe acest târâm. Ne pare bine că alături de el activează Paul Constantinescu, care a realizat Liturghia în stil psaltic, o piatră de temelie pentru toţi cei ce vor scrie muzică bisericească. ■ J. Thibaud adus de Liga culturală şi de Cercul amicilor Franţei nu este la inălţimea renumelui pe care îl are. Dacă este un reprezentant al spiritualităţii franceze actuale atunci denotă un rafinament morbid, o inevitabilă decadenţă. Este interesant să constaţi cum criza de echilibru a unei naţiuni se reflectează în valoarea artistică a oamenilor ce o reprezintă. Un caz tipic este J. Thibaud. ■ D. A. Zavulovici îşi serbează douăzeci şi cinci de ani de activitate. Este un artist modest şi muncitor. ■ S'a întâmplat la un concert al Societăţii Filarmonice un fapt penibil. D-na Cionca Pipoş şi d. Ohrenstein au reuşit să oprească în mijlocul concertului orchestra simfonică, prin lipsa de memorie a uneia şi incapacitatea celuilalt. Inchipuiţi vă consternarea publicului şi umilinţa nedumerită a bravilor instrumentişti. Să ni se mai spună că la Filarmonică se face muzică serioasă. ■ Aşteptăm concertul lui A. Cassela (pian) şi al lui A. Bonucci (violoncel) care se va da la Cernăuţi sub auspiciile Ligei Culturale şi a Cercului Italo-român. Artiştii italieni au reuşit să intereseze prin arta lor mare şi li se cuvine o hegemonie muzicală.

LIVIU RUSU

INSEMNARI

■ Scriem din umbra crucilor de morminte legionare. Cu sângele nostru. Din sângele ce se vrea jertfit pentru a răscumpăra marea Inviere a neamului. Strigăm acest drept de a muri pentru garantarea eternităţii neamului. ■ Dumnezeu când vrea să piardă pe cineva îi întunecă minţile. Duşmani turbaţi, vreau să omoare nădejdea existenţei româneşti de mâne. Iată înţelesul viscolului de prigoniri deslănţuit în contra tineretului legionar. Ce bucuroşi ar fi vânzătorii destinelor româneşti dacă tinerii, copiii lor, le-ar continua viaţa de jafuri şi imoralitate. N'ar mai opri taberele de muncă, n'ar mai aresta, n'ar mai pedepsi fără lege. ■ Cine a mai întâlnit în istorie un caz asemănător cu cel al celor zece legionari dela Cernăuţi, scoboriţi în beznă de închisoare pentru măreţia morală de a fi apărat onoarea morţilor sfinţi ai neamului lor şi ai creştinătăţii? Cine? Când se va ridica, din jertfe şi prigoane, o ţară nouă creştină şi dreaptă, unde se vor mai oploşi politicianii de azi, împărţitorii dreptăţii de azi? N'ar fi bine să-şi pună această întrebare? Pentru ei. Nu pentru noi. ■ A fost o după amiază cu soare de primăvară. Primăvară în care tinereţea a zece statui verzi s'a coborît sub pământ, pentru a grăbi o altă primăvară, a neamului. Măreaţă şi eternă. Drumul sguduit de cântece cu credinţă şi gemete de nedreptate, seamănă cu cel de Golgotă. Care duce spre învieri şi glorii. In tăcerea jilavă, să vă rugaţi, camarazi, lui Dumnezeu. Pentru cei morţi, pentru Nicadori, pentru Decemviri. Şi cântaţi. O să'nvăţaţi, ce puternică dinamită e cântecul! ■ S'au lăudat stăpânitorii de azi: „Aplicăm întâi legile (adică fărădelegile!). Apoi, vom găsi noi, momentul potrivit". Incercaţi! Cea mai mare bucurie ni-i moartea. Mai există, însă, de-asupra tuturor, un for de judecată. Supremă. E Dumnezeu. ■ Camarade, care eşti purtat pe drumuri glodoase de ţară, din post în post, între baionete de jandarmi, pentrucă ai mărturisit părinţilor tăi, pericolele ce s'abat asupra neamului românesc, să ştii că nu eşti singur. De-ai fi singur, te-ar lăsa în pace. Ei, duşmanii, au văzut cu tine, în preajma ta, istoria întreagă, dreptatea şi coloanele de morţi cari anunţă, cântând, ceasul de isbăvire. Mergi senin. Mulţumeşte-le pentru lovituri. Loviturile sunt ale stăpânului vremelnic care s'a lăudat: „aplicăm întâi legea". ■ Cărţile au zăvorit izvoarele luminii orbitoare a Universităţilor. Pentru ce? Cineva mărturea că s'au înaintat dosarele cercetărilor dela Iaşi, fără nici o concluzie. Trăim vremuri apocaliptice, de nebunie. Nu m'ar mira s'aud că guvernul s'ar strădui să oprească, într'o bună zi, lumina soarelui. Nu m'ar mira. Şi atunci ar „aplica mai întâi legile"? Spasmele morţii sunt deobicei tragice. Aici e numai ridicol, prostesc. ■ Peste neamul nostru au trecut atâtea furtuni. Trece, ea, şi cea de azi. ■ Ce moment mare trăeşte istoria spaniolă! Naţionalismul spaniol va birui. Şi se va mândri, peste veacuri, că i-a dat Dumnezeu posibilitatea să regenereze atât de perfect şi de radical, neamul ros de decădere sufletească şi degenerare fizică. Nici o lege de energie n'ar putea înlocui cu succes această încercare de foc spre purificare şi regenerare. Ce măreaţă e voia lui Dumnezeu. ■ Scrie'n Ipistolii că în preajma anului 2000 va fi scrâşnet şi prăpăd de foc, de-are să ardă pământul de şapte stânjeni. S'apropie cuvântul Ipistoliilor. Pentru o nouă supunere a materiei în slujba spiritului divin. In slujba lui Dumnezeu.

Vasile I. Posteucă

■ Centenarul naşterii lui Ion Creangă a provocat, cum era şi firesc, pe mulţi oratori la vorbă. Fiecare în felul său şi cum s'a priceput, a căutat să evidenţieze calităţile marelui povestitor, să arate contribuţia sa literară, puritatea în exprimare, etc. etc. etc. Dar nimănui nu i-a trecut prin căpăţână să îngrijească de o ediţie nouă a operelor moldoveanului ne astâmpărat, fie critică, fie şi numai o antologie din bucăţile cele mai caracteristice. Editurile, cari se întrec în a edita o întreagă maculatură pornografică, nu cred că au un rol însemnat în această direcţie? In alte ţări un asemenea prilej înseamnă scoaterea în relief a autorului aniversat prin o nouă editare a operelor sale, ediţii populare puse la îndemâna şi celui mai modest cărturar, spre a forma un viu interes în publicul larg, pe care, de cele mai multe ori, asemenea ocaziuni îl pun în faţa unui scriitor despre a cărui importanţă nu şi-a dat seama. Iată ce-a meritat Ion Creangă dela noi, nu vorbe de cari s'a ferit întotdeauna. Poate dacă se năştea în altă ţară ar fi avut şi stima aceasta. ■ Academia Română într'una din şedinţele ei a ridicat chestiunea literaturii pornografice de la noi, pe care numai jidanii comunişti o împrăştie din tiparniţele lor aşa de larg. Am subliniat şi noi în dese rânduri dezastrul pe care îl provoacă o asemenea literatură criminală şi măsurile de salubritate cari s'o înlăture definitiv. Dar cui să spui lucrul acesta, la noi mai ales? Gestul Academiei Române ne bucură, fiindcă vedem în el o reacţie naturală. Dar numai de nu s'ar îndrepta, ca şi toate măsurile din ultima vreme, împotriva tineretului, căruia nu i-a mai rămas decât treptele de azur ale liricului, ale visului, fiindcă toate celelalte i s'au luat, — şi dacă şi asta i se va lua ce-i mai rămâne? ■ Viaţa Basarabiei, monitorul internaţional al liricului ţărănist Pan Halipa, cuprinde doar câteva — să le zicem studii? — literare, restul? — mai bine să nu vorbim. N'avem nevoie de flaşnetari, ci de creatori în noua spiritualitate românească. Nu ajunge să scrii, trebuie să-ţi trăieşti scrisul, altfel eşti mort. ■ Buceagul revistă literară-culturală apare sub direcţia d-lui căp. Dragomir Petraşcu. Colaborează: O. Toescu, D. Petrescu, Iacob Slavov, Teodor Nemcev, C. Neagu, D. Florea-Rarişte, Ion Sulacov, Boris Baidan, Ecaterina Cavarnali, Mincev N. Oason, C. Aldea, Mingheraş etc. Să vedem cam ce vrea Ecaterina Cavarnali în poezia „Vreau" /C'o apăsare de palmă vreau să înăbuş răsuflarea ce otrăveşte / apoi în continuare / să plămădesc oameni puternici / frumos, ţara are nevoie de ei / preoţilor / să le ofer o viaţă frumoasă / ??! şi sfârşind: „Să le dăruiesc în viitor, de acum, / pentru ei un nou şi larg drum / Merçi madam, sântem lămuriţi. ■ Ultimele informaţii ale ziarelor aduc îmbucurătoarea veste a arestării jidanilor Geo Bogza şi G. Bonciu pentru liricele lor pornografii. Noi am arătat şi am demascat la timp criminala lor atitudine. Sesizarea vine cam târziu dar totuşi e bine că a venit. Dar adăugăm că mai sânt, şi încă foarte mulţi. Când le vine rândul celorlalţi? Bunăoară I. Călugăru, Peltz, Streitman, Baltazar, Froim Aderca etc. etc. pe cari camaradul Mircea Streinul i-a scuturat în dese rânduri cu causticitatea scrisului său. Iar urmarea acestei demascări se observă şi revistele ce şi-au înţeles rostul s'au scuturat de aceşti paraziţi literari cu scârbă. ■ Insemnăm aici gestul frumos al cuibului „Aripi" pentru abonamentele trimise. ■ Venerabilul şi multicolorul hebdomadar „Vremea" ce are de zis la arestările celebrilor colaboratori încadraţi în texte de lege ca porcofori literari?

George Drumur

■ Societatea pentru cultura şi literatura română din Cernăuţi a pus sub tipar o broşură de coruri mixte şi bărbăteşti, care vrea să prezinte compozitorii români din Bucovina de altă dată. D. profesor universitar Gr. Nandriş merită stima noastră pentru multiplele iniţiative pe cari, în ultima vreme, societatea pentru cultură le inaugurează, ca un semn de trezire viguroasă. ■ Trăieşte la Cernăuţi un modest dar valoros compozitor. Este vorba de d. Richard Brodkorb, organistul bisericii catolice, Elev a lui Goller, E. Mandicevschi şi Schmiedt domnia sa rămâne un demn profesionist şi adânc înţelegător al muzicii bisericeşti. Ultimele concerte, unde a dirijat muzică religioasă îl plasează printre cei mai buni muzicanţi din Cernăuţi.

Liviu Rusu

REDACŢIONALE

■ Camaradul Mircea Streinul a plecat la Bucureşti ca să-şi caute cu talentul lui o ocupaţie Bucovina, care hrăneşte atâtea lichele nu are nici un loc în care acest copil al ei — şi nu unul din cei mai răi — să-şi poată agonisi pâinea. Notăm aceasta pentru istoria literară Ca să se poată aprecia la justa valoare zelul cultural al mai marilor noştri de azi. Totuş Mircea Streinul rămâne mai departe director la ICONAR, unde va scrie regulat. Secretariatul de redacţie al revistei noastre este preluat de camarazii Ion Negură şi George Drumur Pentru o mai bună conducere redacţia şi administraţia se mută dela 1 Mai în Piaţa Unirii No. 3, Cernăuţi, unde se vor trimite cărţile revistele manuscrisele şi tot ce priveşte ICONAR-ul. ■ Administratorul nostru pentru Bucureşti e camaradul S. B. Enache. ■ Ii rugăm pe domnii colaboratori să ne trimită manuscrise citeţe şi revăzute. Pe viitor, orice manuscris ilizibil nu va mai fi luat în considerare. ■ ICONAR apare odată pe lună. ■ Abonamentul anual e de Lei 60. ■ An. II, No. 7 Martie 1937.

Tipografia „Mitropolitul Silvestru"
Cernăuţi, Piaţa Unirii No. 3 (Palatul Naţional